

KOHTUTÄITURITE JA PANKROTIHALDURITE KODA

Kai Härmand
Asekantsler
Justiitsministeerium
info@just.ee

Teie: 7.08.2019 nr 10-4/4692-1
Meie: 12.09.2019 nr 3-1/10-1

Arvamus ELi saneerimise ja maksejõuetuse direktiivi rakendamise kohta

Lugupeetav Kai Härmand

Täname Teid Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Kojale (edaspidi Koda) arvamuse andmiseks esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1023, millega muudetakse direktiivi (EL) 2017/1132 (saneerimise ja maksejõuetuse direktiiv) ning ka Maailmapanga analüüsi eest, mis puudutab Eesti saneerimismenetluse õiguslikke ja praktilisi aspekte koos soovitustega direktiivi rakendamiseks.

Koda peab oluliseks, et saneerimisseaduse normid vaadatakse üle nii eelviidatud direktiivis sätestatud kui ka muid praktikas tõusetunud küsimusi silmas pidades.

1. Maailmapanga soovitude kohta, mis ei ole seotud direktiivi rakendamisega, esitame järgmised seisukohad ja ettepanekud:

Soovituse 1 kohta - Saneerimismenetluse algatamata jätmine peab olema püsiva maksejõuetuse hindamise üheks eelduseks.

Kohtul ei tohiks olla õigust algatada saneerimisest keeldumise otsusega kohe pankrotimenetlust, vaid pankrotimenetlus peab jääma ikkagi kas võlgniku või võlausaldaja algatada. Samuti ei tohi pankrotiavalduse esitamise pädevust olla saneerimisnõustajal, kuna see võib rikkuda tema erapooletut positsiooni nõustamisülesande täitmisel.

Saneerimisseaduses peab olema nõue, et võlgnikul on kaasaaitamiskohustus analoogselt pankrotimenetlusega.

Soovituse 2 kohta – Toetame avaliku pankrotihalduri rakendamist varatute pankrotivõlgnike korral menetluse läbiviimiseks. See haakub hästi ka maksejõuetusõiguse revisjoni käigus tehtud ettepanekuga pankrotiombudsmani rakendamiseks.

Nõustume Maailmapanga soovitusega, et kohus võib ka otsustada maksta krediteerivate võlausaldajate nõuded välja eelisjärjekorras, kuid leiame, et taolised deposiiti makstud summad ei tohi muutuda järgunõueteks.

Oleme seisukohal, et PankrS § 129 ettevõtte tervendamiskaval puudub sisuline funktsioon pankrotimenetluse eesmärkide saavutamisel.

Registrikood: 74002523

Toetame Maailmapanga ettepanekut täiendavate finantskaristuste rakendamiseks juhatuse liikmetele, kes ei ole täitnud hoolsuskohustust

Soovituse 3 kohta – Leiame, et kaebeõigus saneerimismenetluse küsimustes võiks piirduda ringkonnakohtuga.

Soovituse 4 kohta – Peame vajalikuks sätestada seaduses täpsemalt, et saneerimiskava kuulub selle kinnitamisest alates täitmisele, kuni seda ei ole tunnistatud kehtetuks.

Soovituse 5 kohta – Toetame Maailmapanga soovitusi tunnistada kehtetuks vastuvõtmata saneerimiskava sätteid (SanS § 29 – 36).

Soovituse 6 kohta – Oleme seisukohal, et kohus võib teatud juhtudel piirduda saneerimiskava tunnustamisega ilma kohtulikku kinnitamismenetlust läbiviimata.

Soovituse 7 kohta – Nõustume tervendamise sätete kehtetuks tunnistamisega pankrotiseaduses.

Soovituse 8 kohta - Ei nõustu kompromissi sätete kehtetuks tunnistamisega. Kompromissi pankrotimenetlustes rakendatakse ja sellel on oma koht ka pankrotis ettevõtte tegevuse jätkamisel.

Soovituse 9 kohta – Peame üldpõhimõttena õigeks, et maksejõuetusõigus peab olema avaliku õiguse, mitte eraõiguse haru. Sellest tulenevalt on õige, et saneerimismenetlus oleks avalik menetlus ja tagatud äripartnerite teadlikkus ja menetluse kontrollitavus.

2. Peame asjakohaseks ja põhjendatuks Maailmapanga soovitusi, mis on otseselt seotud direktiivi rakendamisega. Märkime täiendavalt järgmist:

Seotud isikud võiksid osaleda saneerimiskava kinnitamisel, kuna omanikel ei ole sageli muud võimalust ettevõtte kapitaliseerimiseks, kui panna sisse omakapitali. Nende hääleõigust võiks lubada piirata.

Leiame, et saneerimise ajal peaks olema töösuhete reguleerimine tavapärasest paindlikum. Praegu ei ole õigust töötajate nõudeid saneerida ja töölepinguid peatada ega muuta.

Toetame ettepanekut, et saneerimisnõustajad peavad olema kutsekogu liikmed, sest nii on paremini tagatud saneerimisnõustamise kvaliteet.

3. Lisaks eelnevale esitame täiendavad seisukohad:

- 3.1.Saneerimismenetlus peaks olema kergesti alustatav ja ka kergesti lõpetatav.

- 3.2.Vara tagasivõitmistähtajad peaksid peatuma saneerimismenetluse ajaks.

- 3.3.Saneerimisnõustajal peaks olema pädevus saneeritava äriühingu juhatuse väljavahetamiseks või täiendava juhatuse liikme määramiseks koos juhatuse liikmete esindusõiguse piiramisega.

- 3.4.Vajalik on juurutada saneerimisnõustajate kohustuslik vastutuskindlustus ja ka vastav kohustus kindlustusseltsidele seda teenust pakkuda.

- 3.5.Tuleb väga selgelt reguleerida, mis saab pärast saneerimismenetluse algust tehtud tehingutest ja investeringutest. Soomes on näiteks saneerimise kestel võetud laenuid pankrotimenetluses eelisseisundis.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mati Kadak

Esimees

Jaan Lõõnik, jaan.loonik@kpkoda.ee